

32002E0495

L 167/9

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

2002 6 26

TARYBOS BENDROJI POZICIJA
2002 m. birželio 25 d.
dėl Angolos, panaikinanti Bendrąją poziciją 2000/391/BUSP

(2002/495/BUSP)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 15 straipsnį,

kadangi:

- (1) Taryba priėmė bendrąją poziciją 2000/391/BUSP ⁽¹⁾, apibrėžiančią Europos Sąjungos tikslus ir prioritetus Angolos atžvilgiu.
- (2) Atsižvelgiant į reikšmingus politinius pokyčius, kurie Angoloje įvyko nuo 2000 m., paseno minėtos bendrosios pozicijos tam tikros nuostatos, kurias reikia atnaujinti.
- (3) Taryba priėmė 2001 m. gegužės 14 d. Bendrąją poziciją 2001/374/BUSP dėl konfliktų prevencijos, valdymo ir sprendimo Afrikoje ⁽²⁾ ir 1998 m. gegužės 25 d. Bendrąją poziciją 98/350/BUSP dėl žmogaus teisių, demokratijos principų, teisinės valstybės ir tinkamo valdymo Afrikoje ⁽³⁾.
- (4) Angolos atžvilgiu Taryba priėmė bendrąsias pozicijas 97/759/BUSP ⁽⁴⁾, 98/425/BUSP ⁽⁵⁾ ir 2000/391/BUSP, skirtas paskatinti „União Nacional para a Independência Total de Angola“ (UNITA) vykdyti savo taikos proceso išpareigojimus atsižvelgiant į atitinkamus Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos sprendimus, ypač į rezoliucijas 864 (1993), 1127 (1997), 1130 (1997), 1173 (1998) ir 1176 (1998).
- (5) Kaip Europos Sąjungos vardu nurodyta pirmininkaujančiosios valstybės narės 2001 m. gegužės 29 d. ir rugpjūčio

28 d. deklaracijose ir 2001 m. birželio 11–12 d. posėdžiavusios Bendrųjų reikalų tarybos išvadose, Europos Sąjunga patvirtino paramą visoms pastangoms, kuriomis siekiama politinio sprendimo remiantis Bisesės taikos susitarimais, Lusako protokolu ir atitinkamomis JT Saugumo Tarybos rezoliucijomis.

Po Jonaso Savimbi mirties 2002 m. vasario 22 d., Sąjunga 2002 m. vasario 28 d. ir balandžio 4 d. deklaracijose bei kovo 15–16 d. Europos Vadovų Tarybos Barselonoje išvadose ir gegužės 13–14 d. posėdžiavusios Bendrųjų reikalų tarybos išvadose išreiškė pasitenkinimą kovo 13 d. Vyriausybės paskelbtu ugnies nutraukimu bei balandžio 4 d. Angolos Vyriausybės ir UNITA oficialiai pasirašytu supratimo memorandumu, papildančiu Lusako protokolą dėl ugnies nutraukimo ir kitų neišspręstų karinių klausimų. Šiuose pareiškimuose Sąjunga taip pat minėjo būtinybę atkreipti dėmesį į rimtą humanitarinę padėtį, išreikšdama savo pasirengimą remti Angolos žmonių pastangas užtikrinti šaliai ilgalaikę taiką, stabilumą ir subalansuotą plėtrą.

- (6) Jungtinių Tautų Saugumo Taryba priėmė Rezoliuciją 1268 (1999) dėl Jungtinių Tautų atstovybės Angoloje (UNOA) įsteigimo ir tris kartus pratęsė jos igaliojimus Saugumo Tarybos pirmininko laišku JT Generaliniam Sekretoriui, paskutinį kartą – 2002 m. liepos 15 d.
- (7) Jungtinių Tautų Saugumo Taryba priėmė rezoliuciją 1404 (2002), pratęsiančią monitoringo mechanizmą dėl sankcijų prieš UNITA galiojimą kitam šešių mėnesių laikotarpiui, pasibaigiančiam 2002 m. spalio 19 d., ir 2002 m. gegužės 16 d. rezoliuciją 1412 (2002), kuria dar kartą patvirtinama rezoliucijas 696 (1991), 864 (1993) ir visas vėlesnes rezoliucijas, ypač rezoliuciją 1127, bei primindama 2002 m. kovo 28 d. pirmininko pareiškimą, ypatin-gai išreiškusį jos pasirengimą svarstyti rezoliucijos 1127 (1997) 4 skirsnio a dalies įvestų priemonių tinkamas ir specialias išimtis ir pataisas, nusprendė, kad tos rezoliucijos 4 skirsnio a ir b dalimis įvestos priemonės turi būti laikinai nutrauktos 90 dienų laikotarpiui.

⁽¹⁾ OL L 146, 2000 6 21, p. 1.

⁽²⁾ OL L 132, 2001 5 15, p. 1.

⁽³⁾ OL L 158, 1998 6 2, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 309, 1997 11 12, p. 8.

⁽⁵⁾ OL L 190, 1998 7 4, p. 1.

- (8) 1996 m. lapkričio 22 d. Taryba priėmė rezoliuciją dėl išminavimo paramos, rekomenduodama, kad lėšos, išskyrus numatytas humanitarinei pagalbai, išminavimo operacijoms turėtų būti skiriamos šalims gavėjoms, kurių valdžios institucijos nutraukė tolimesnį skeveldrinių minų naudojimą; 1997 m. lapkričio 28 d. ji taip pat priėmė Bendruosius veiksmus 97/817/BUSP dėl priešpėstinių minų (¹).
- (9) Įgyvendinti tam tikras priemones reikalingi Bendrijos veiksmai,

PRIĖMĖ ŠIĄ BENDRAJĄ POZICIJĄ:

1 straipsnis

Angolos atžvilgiu Europos Sąjunga sieks šių tikslų:

- a) remti Angoloje taikos procesą, nacionalinį susitaikymą ir demokratiją skatinant tinkamą valdymą ir tolerancijos principus tarp visų politinių partijų ir visų pilietinės visuomenės sluoksnių;
- b) remiantis Lusakos protokolu ir atitinkamomis Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijomis, remti Angoloje subalansuotą politinį sprendimą politiniu dialogu, kuriame dalyvautų Jungtinės Tautos;
- c) raginti Vyriausybę ir UNITA ir toliau visiškai įgyvendinti 2002 m. balandžio 4 d. pasirašyto supratimo memorandumo, užbaigiančio Lusakos protokolą, visas nuostatas akcentuojant UNITA karinių pajėgų nedelsiamo ir veiksmingo išskirstymo, nuginklavimo, demobilizavimo ir socialinio reintegravimo adekvačiai finansuojamomis socialinėmis programomis svarbą;
- d) skatinti UNITA pastangas persitvarkyti į politinę partiją, rodyti pasiryžimą laikytis įstatymų ir skatinti Vyriausybę palengvinti šį procesą pagal išpareigojimus, prisiimtus 2002 m. kovo 13 d. deklaracija;
- e) remti Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos ketinimą persvarstyti prieš UNITA įvestas sankcijas atsižvelgiant į Lusakos protokolą papildančio supratimo memorandumo įgyvendinimą;
- f) skatinti Angolos Vyriausybę kaip įmanoma greičiau, kai tik bus įgyventos sąlygos, surengti laisvus ir sąžiningus visuotinius rinkimus, visoje Angolos teritorijoje visiškai gerbti teisinę valstybę ir teisingumą, skatinti ir ginti žmogaus teises bei puoselėti pilietinės visuomenės vaidmenį prisidedant šalyje prie nacionalinio susitaikymo ir demokratijos kūrimo;
- g) įgyvendinant 2002 m. kovo 13 d. Vyriausybės deklaracijoje nurodytus tikslus, raginti Angolos Vyriausybę dėti daugiau pastangų palengvinti labai rimtą humanitarinę padėtį ir remti

išminavimo veiksmus, socialinę reintegraciją bei šalies viduje perkeltųjų asmenų ir pabėgėlių apgyvendinimą ir sudaryti sąlygas, kurios leistų tarptautinei bendrijai šiuo požiūriu padėti;

- h) toliau raginti Vyriausybę angoliečių naudai įgyvendinti skaidrų visuomeninių išteklių valdymą ir visišką atskaitomybę, ypač atsižvelgiant į naftos sektoriaus apskaitą; remti pagrįstos ir skurdo mažinimą orientuotos politikos įgyvendinimą, kuris užtikrintų šaliai geresnes skurdo mažinimo perspektyvas, ekonominį augimą ir subalansuotą raidą;
- i) skatinti bendradarbiavimą ir supratimą tarp regiono šalių siekiant pagerinti regioninį saugumą ir ekonominį plėtrą.

2 straipsnis

Norėdama paremti pirmiau minėtus tikslus Europos Sąjunga:

- a) vykdys reguliary politinį dialogą su Angolos valdžios institucijomis, kaip numatyta Kotonu susitarime;
- b) bendros užsienio ir saugumo politikos sistemoje rems iniciatyvas, prisidedančias prie tvaraus politinio sprendimo Angoloje remiantis 1 straipsnio a punkte nurodytu tikslu ir konsultuojantis su Jungtinių Tautų Generaliniu Sekretoriumi, šalių stebėtojų trejeta, JT valstybėmis narėmis bei regioninėmis ir subregioninėmis Afrikos organizacijomis;
- c) veiks remdamasi JT Saugumo Tarybos sprendimu, priimtu rezoliucija 1412 (2002), 90 dienų laikotarpiui laikinai nutraukti kelionių draudimą UNITA vadovams;
- d) visiškai įgyvendinus supratimo memorandumą, neatidėliodama visiškai įgyvendins visų JT Saugumo Tarybos sankcijų UNITA atžvilgiu panaikinimą;
- e) siūlys paramą Angolos Vyriausybės pastangoms stiprinti demokratines institucijas ir tvarką, kurios leistų surengti laisvus ir sąžiningus įstatymų leidžiamosios valdžios ir Prezidento rinkimus bei užtikrintų pagarbą žmogaus teisėms, teisei valstybei ir nepriklausomai pilietinei visuomenei;
- f) siūlys paramą Vyriausybės pastangoms reformuoti Angolos ekonomiką su tarptautine bendruomene suderinto bendradarbiavimo su TVF būdu, padėti Vyriausybei kovoje prieš korupciją ir skurdą, raginti Angolos Vyriausybę sukurti tinkamo valdymo sąlygas, kurios leistų artimiausioje ateityje su TVF pasirašyti skurdo mažinimo ir augimo paramos susitarimą;

(¹) OL L 338, 1997 12 9, p. 1.

- g) patvirtins solidarumą ir išsipareigojimus Angolos žmonėms ir toliau prisidėdama prie pastangų pagerinti karo paliestų Angolos gyventojų, ypač pabėgėlių ir šalies viduje perkeltųjų asmenų, humanitarinę padėtį ir pašalinti jų kančias, *inter alia*, sveikindama Europos Bendrijų Komisijos ketinimą paremti taikos procesą skubiai imantis visų priemonių pasiūlyti visą esamą finansavimą.

Sąjunga siūlys paramą Angolos Vyriausybei gerinant humanitarinę padėtį ir skirtingose taikos proceso fazėse, įskaitant UNITA karinių pajėgų išskirstymą, reikšdama savo paramą visiškam šalies atstatymui būtinoms demobilizavimo ir reintegravimo programoms, tuo pat metu ragindama Vyriausybę skubiai įvertinti būtiniausius savo poreikius;

- h) siūlys paramą Angolos Vyriausybei atstatyti ir pertvarkyti šalį, skatindama jos ketinimą sušaukti tarptautinių donorų susitikimą bei demokratinėje aplinkoje tinkamai atsižvelgti į skaidrumo ir atskaitomybės taisykles, tuo pat metu kviesdama ją skirti išteklių, būtinų įgyvendinti ekonominę ir socialinę politiką, kuri pagerintų Angolos piliečių gyvenimą;
- i) remdamasi 1996 m. lapkričio 22 d. Tarybos rezoliucija, bus pasirengusi dalyvauti išminavimo operacijose, tuo pat metu skatindama Angolos Vyriausybę ratifikuoti Otavos konvenciją dėl išminavimo;
- j) siūlys paramą Jungtinių Tautų atstovybei Angoloje, veikiančiai pagal JT Saugumo Tarybos jai suteiktus įgaliojimus.

3 straipsnis

Taryba pažymi, kad prireikus Komisija siekia orientuoti veiklą į šios bendrosios pozicijos tikslų ir prioritetų įgyvendinimą atitinkamomis Bendrijos priemonėmis.

4 straipsnis

Ši bendroji pozicija persvarstoma kas dvylika mėnesių nuo jos priėmimo.

5 straipsnis

Bendroji pozicija 2000/391/BUSP panaikinama.

6 straipsnis

Ši bendroji pozicija įsigalioja jos priėmimo dieną.

7 straipsnis

Ši bendroji pozicija skelbiama Oficialiajame leidinyje.

Priimta Liuksemburge, 2002 m. birželio 25 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. MATAS I PALOU